

OČKOVÁNÍ V LÉKÁRNÁCH

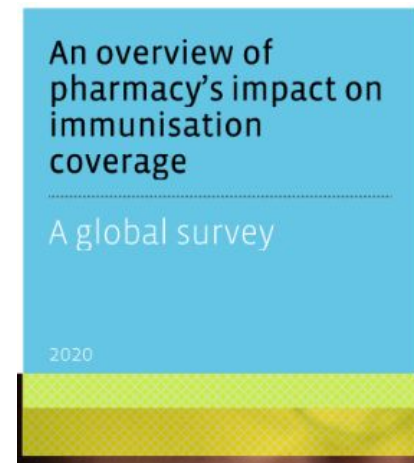
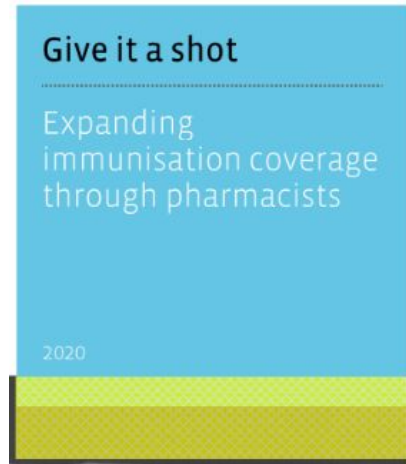
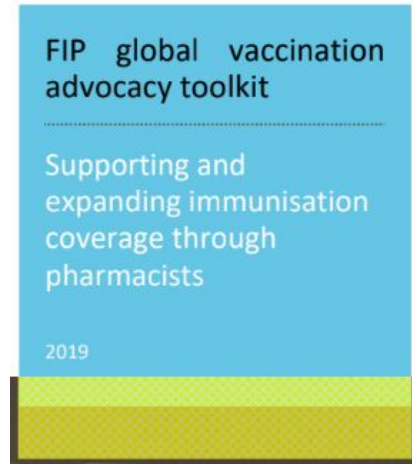
PBI - Pharmacy Based Immunization

Filip Škarda
Lukáš Malý

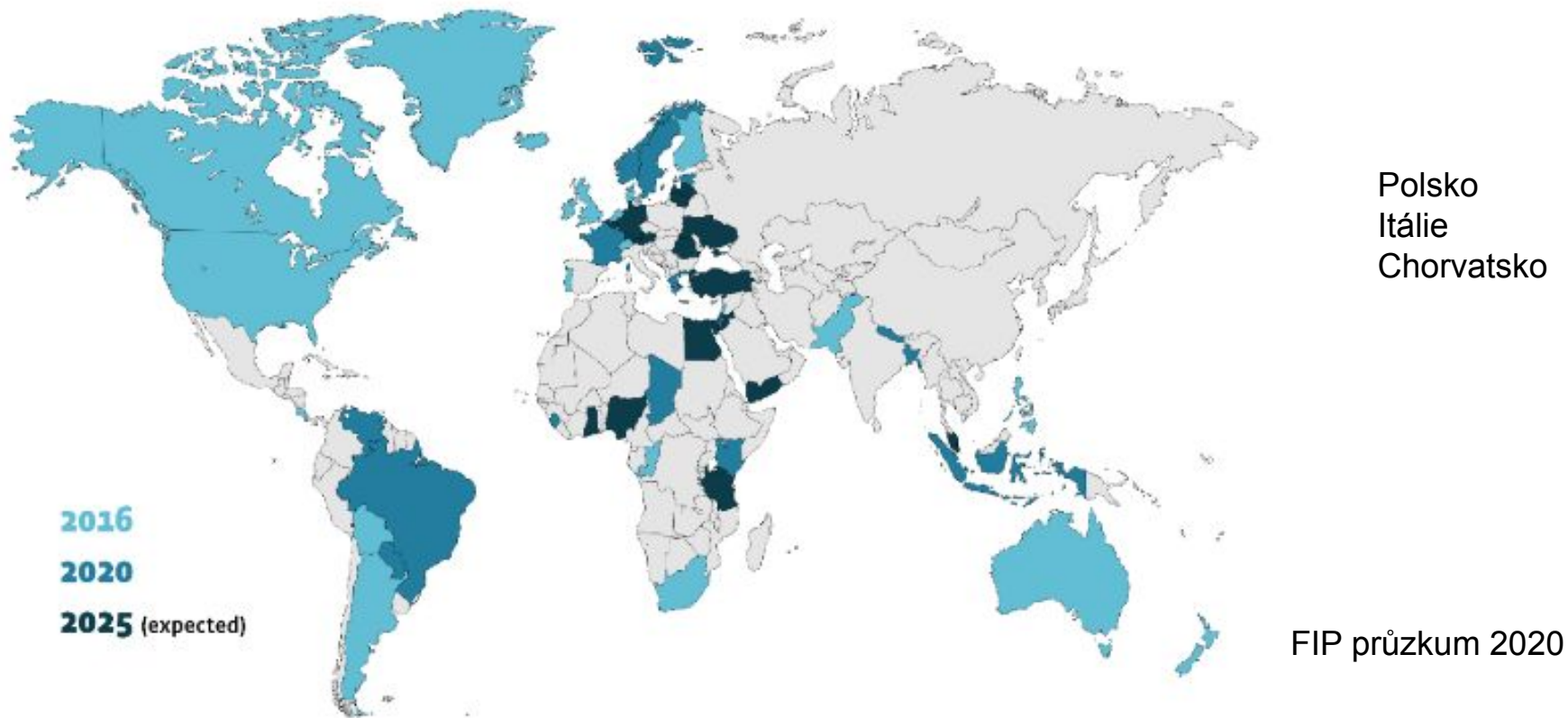

Inspirace v zahraničí

- 1983 Argentina, 1991 JAR, 1994 některé státy USA, 2002 UK, 2007 Portugalsko
- v Evropě očkování v lékárnách ve 13 státech, v 8 zemích může očkovat lékárník
- Dánsko, Francie, Norsko, Irsko, Portugalsko, UK, Řecko, Švýcarsko (2020)
- podpora rozšíření provádění očkování od Mezinárodní farmaceutické federace (FIP)

Inspirace v zahraničí

Portugalsko

- 2007 právní rozšíření kompetencí lékárníků včetně očkování
- 2008 tréninkový program pro lékárníky, národní kampaň očkování proti chřipce
- Loures (200 tis. ob.) - 18/19 7400 PBI, 19/20 10000 PBI
2020/2021 až 56 tis PBI v jediném dni, celkem přes 590 tis vakcinací
celkem naočkováno 75 % populace nad 65 let
- 78 % lékáren zapojeno do vakcinace, přes 4000 lékárníků certifikováno (do 50 %)
- jednodenní kurz včetně tréninku očkování, první pomoc pro zachování životních funkcí, opakování každých 5 let

Irsko

- 2008 strategie budoucnosti služeb v lékárnách, 2009 1400 lékárníků proškoleno
- 2011 právní umožnění aplikace vakcín v lékárnách
- 18/19 153 tis PBI, 19/20 185 tis PBI, 20/21 302 tis
od umožnění očkování nárůst skoro o 50 %

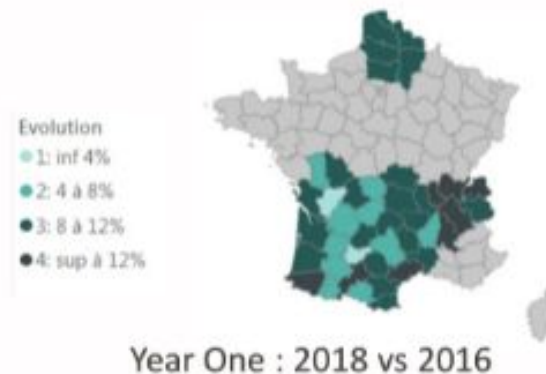
- prezenční kurz KPR, 4 hod online kurz zvládnutí anafylaxe, jednodenní praktický seminář administrace léků, 2 hod online kurz o očkování
- každoroční 2 hod online kurz o očkování proti chřipce

Švýcarsko

- 2015 umožněno PBI v 6 kantonech, 2017 trénink v pregraduálním studiu
- kurz získání kompetence 3 části - online o očkování, typech vakcín, očkovacím kalendáři zakončené testem; kurz první pomoci - resuscitace; administrace vakcín a technika odběru krve - zavedení žilního vstupu
- obnovení jednou za 2 roky

Francie

- 2017 pilotní projekt ve 2 regionech, trénink v červnu, od října PBI
- 2019 PBI v celé Francii
- Auvergne-Rhône-Al. (8 mil) - zapojeno 1900 lékáren (75 %), 3800 lékárníků (60 %) během 6m pilotního projektu naočkováno téměř 160 tis
- jednodenní kurz teorie i praxe, management anafylaxe
- kurz se neobnovuje

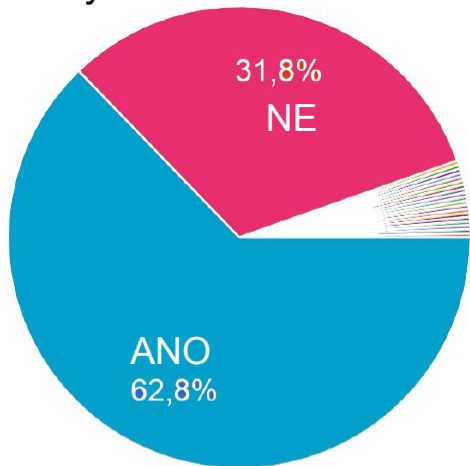
Očkování v lékárnách

- + zvýšení proočkování populace, snížení výskytu infekčních onemocnění
- + zlepšení dostupnosti očkování
- + odlehčení pracovní zátěže lékařů
- nemáme informace o případech anafylaktické reakce po očkování v lékárnách
- v zemích EU to jde, další na tom pracují, proč ne u nás?

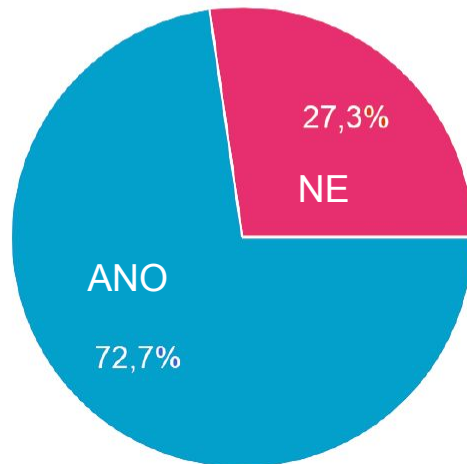
Průzkum mezi lékárníky ČR

- ČLnK rychlý průzkum s 1485 odpověďmi, 41 % lékárníků ochotno očkovat proti covid, 39,6 % proti chřipce
- mL průzkum s 352 odpověďmi:

Po řádném zaškolení si dokážu představit, že bych někoho naočkoval/a

Věřím, že situaci případného projevu NÚ zvládnu

Průzkum mezi lékárníky ČR

"Měl by tuto kompetenci vůbec farmaceut mít, pokud splní příslušné technické a odborné podmínky?"

☒	Přidal(a) [redacted] Ano, dokážu si představit očkování v lékárnách.	[redacted] ... 277 hlasů
☐	Přidal(a) [redacted] Ne, nedokážu si představit očkování v lékárně- nemáme ten správný prostor na práci s infekčním materiálem.	[redacted] ... 105 hlasů
☐	Přidal(a) [redacted] Ne, nedokážu si to představit, lékárníci mají své práce dost.	[redacted] ... 13 hlasů
☐	Přidal(a) [redacted] Nevím, nemám na tuto problematiku názor.	[redacted] ... 1 hlas

pouze neživými vakcínami
vhodné zázemí, hygienické podmínky
doporučené postupy
personální situace
problém s injekcemi, jehlami
odpovědnost za následky špatné aplikace
čekání 30 min po aplikaci
věkové omezení pacientů

Situace v ČR

- od roku 2015 každoroční snaha ČLnK dostat do povědomí myšlenku PBI
- v období aktuální pandemie několikrát snahy, komunikace s politiky
- potřeba změn několika právních předpisů:
 - z. č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách
 - z. č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti ...
 - z. č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví
 - vyhl. č. 92/2012 Sb., o požadavcích na minimální technické a věcné vybavení ...
 - vyhl. č. 134/1988 Sb., kterou se vydává seznam zdravotních výkonů

Budoucnost očkování v lékárnách v ČR

- definovat školení a garanta udělování kompetence
- definovat skupinu pacientů
- legislativní změny a umožnění kompetence lékárníkům
- definovat personální a věcně-technické vybavení lékáren
- forma záznamů, vedení evidence
- odpovědnost za očkování a NÚ
- informování o provádění, regulace reklamy
- financování

Budoucnost očkování v lékárnách v ČR

- očkování v lékárně nechceme nikomu nutit, byla by to možnost, ne povinnost
 - mají zájem očkovat
 - mají vhodné prostory v lékárně
 - mají dostatek času se očkování věnovat
 - mají souhlas provozovatele

**Budoucnost lékárenství je v rozšiřování kompetencí,
které budeme pacientům poskytovat.**

Kontakty a zdroje

Mgr. Filip Škarda - filipskarda@seznam.cz

Lékárna ve Voticích

PharmDr. Lukáš Malý - mladilekarnici@gmail.com

Valdštejnská lékárna Frýdlant

FIP materiály, <https://transformingvaccination.fip.org/>

materiály od kolegů ze zahraničí

43. EPSA AC Lyon, webinář o očkování - případové studie PT, IR, FR

PharmDr. Martin Kopecký - přednáška o očkování v lékárnách z Healthcommu